

Vejledning til ansøgning om medfinansiering til offentlig-private samarbejdsprojekter 2007

Opfordring til at gå nye veje!

Nye offentlig-private samarbejdsformer (OPS) kan være et skridt på vejen til en bedre og mere effektiv udnyttelse af de offentlige ressourcer og bidrage til mere kvalitet i de kommunale og regionale ydelser.

Det nye kommunale landkort er en oplagt mulighed for kommuner til at udvikle samarbejdet med den private sektor. Der findes en bred vifte af samarbejdsformer mellem det offentlige og det private, men ingen samarbejdsform kan på forhånd siges at være bedre end andre. Valget afhænger i høj grad af de specifikke behov, der er forbundet med det enkelte projekt. Det handler altså om at vælge netop den samarbejdsform, der bedst opfylder kommunens behov.

Der er allerede kommuner, som har gjort sig konkrete erfaringer med OPS. De fortæller, at de har fået mere kvalitet for pengene, samt mere innovative løsninger.

Beslutningen om at inddrage private aktører kræver dog grundige overvejelser og forbedringer. OPS kan derfor i en overgangsperiode medføre større omkostninger i startfasen end mere traditionelle måder at organisere byggeri og vedligehold på. Omkostninger, der opvejes af de gevinster, som kommunen kan høste på lidt længere sigt.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har derfor afsat 3 mio. kr. i 2007, og der forventes afsat i alt 12 mio. kr. frem til 2010. Formålet med puljen er at medfinansiere nogle af de ekstra omkostninger, der er forbundet med at iværksætte nye offentlig-private samarbejdsprojekter. Omvendt vil styrelsen gerne samle erfaringerne, så de kan spredes til andre kommuner. Puljen er en del af regeringens globaliseringsstrategi "Fremgang, fornyelse og tryghed". Du kan læse om mulighederne for medfinansiering på de følgende sider.

Den seneste udgave af dette informationsmateriale vil altid kunne findes på www.ebst.dk og www.udbudsportalen.dk.

God fornøjelse med de nye projekter!

Februar 2007

Jesper Rasmussen
Vicedirektør

1. HVAD KAN MEDFINANSIERES?

Regeringen ønsker en offentlig sektor, der kan levere service af høj kvalitet på den mest omkostningseffektive måde.

Nye former for offentlig-privat samarbejde kan være med til at sikre, at den offentlige opgaveløsning er organiseret hensigtsmæssigt og effektivt, herunder at der er den rette arbejdsdeling mellem det offentlige og den private sektor.

Formålet med denne medfinansieringspulje er at mindske de opstarts- og transaktionsomkostninger, der er ved at være nogle af de første, som indgår i nye offentlig-private samarbejdsprojekter. Derigennem bliver det muligt at indhente konkrete danske erfaringer med OPP og OPP-relaterede samarbejdsformer til gavn for såvel eksisterende som kommende aktører på markedet.

Puljen kan medfinansiere maksimalt 50 % af de merudgifter, kommuner og regioner har ved at iværksætte nye offentlig-private samarbejdsprojekter inden for nybyggeri samt drift og vedligehold af eksisterende byggeri. Ved merudgifter forstås de udviklingsomkostninger, der er forbundet med at søge nye veje.

Her er nogle typiske eksempler på merudgifter, der kan medfinansieres:

- Økonomiske, finansielle og kvalitative foranalyser, der anvendes som en del af beslutningsgrundlaget for valg af samarbejdsform.
- Udarbejdelse af særligt udbudsmateriale til gennemførelse af udbud i en offentlig-privat samarbejdsmodel.
- Markeds- og leverandøranalyser.
- Evalueringer og erfaringsbaserede rapporter.
- Udvikling af strategier for byggeri og bygningsrelateret drift og vedligehold.

Der kan søges om tilskud til eksterne konsulenter og interne arbejdstimer, når der er en særlig grund til at opbygge interne kompetencer på området. Det er vigtigt at være opmærksom på, at medfinansiering alene gives til de merudgifter, der er forbundet med at søge nye veje, frem for at løse opgaverne på traditionel vis. Der kan ikke ydes tilskud til allerede disponerede udgifter.

Finansministeriet har indgået en rammeaftale om rådgivning til brug for OPP-forundersøgelser, som styrelsen anbefaler at kommuner og regioner bruger. Du kan læse mere om rammeaftalen på www.udbudsportalen.dk og www.ebst.dk.

Det anbefales at kontakte Erhvervs- og Byggestyrelsen på et tidligt tidspunkt for en indledende dialog. Bl.a. er det muligt at få besøg af "OPS-rejseholdet", som du kan læse mere om bagerst i dette informationsmateriale.

Medfinansieringen ydes til projekter, hvor byggeri, renovering og bygningsrelaterede driftsprojekter er en del af projektet, og som etableres indenfor primært følgende offentlig-private samarbejdsformer:

1. OPP (offentlig-privat partnerskab)

Et OPP-projekt karakteriseres ved, at finansiering, design, byggeri, vedligehold og drift i fx 30 år sammentænkes i ét udbud, og at projektet igangsættes på baggrund af en systematisk, økonomisk funderet risikodeling mellem den offentlige og den private part. Desuden er en væsentlig del af finansieringen privat.

Der kan typisk ydes medfinansiering til en forundersøgelse af, om det er økonomisk fordelagtigt for den offentlige part at gennemføre projektet som et OPP-projekt samt de dele af udbuds- og kontraktmaterialet, som er relateret til de meromkostninger, der er forbundet med at udbyde projektet som OPP.

Den foreløbige vurdering af de projektnære økonomiske konsekvenser kan fx tage udgangspunkt i en model, som sammenligner den traditionelle offentlige løsning (det offentlige projekt) med en antaget privat løsning (OPP-projektet). Hvis det er kommunens intention, at den private parts indtjening også skal komme fra accessorisk virksomhed, fx indtægter fra drift af kulturhuse, svømmehaller etc., kan det også være en god ide at gennemføre en markeds- og/eller leverandøranalyse. Der kan i sådanne tilfælde også søges medfinansiering til markeds- og leverandøranalyser.

Du kan læse mere om OPP på www.udbudsportalen.dk og www.ebst.dk, hvor du også kan finde en vejledning om OPP (herunder en relevansvurdering), vurderingsværktøjer og eksempler på OPP-projekter.

2. Samlet udbud

I et samlet udbud integreres design, byggeri, drift og vedligehold i en længere årrække, fx 15 år, i ét udbud. Samlet udbud er bl.a. baseret på aktiv brug af totaløkonomisk tankegang og på en funktionsbeskrivelse af målene for byggeri og bygningsdrift frem for en detaljeret beskrivelse af arbejdets udførelse. I modsætning til OPP indebærer samlet udbud ikke privat finansiering. Derudover er der også en række andre centrale forskelle.

Der kan typisk ydes medfinansiering til de dele af udbuds- og kontraktmaterialet, som er relateret til de meromkostninger, der er forbundet med at udbyde projektet som samlet udbud. I enkelte tilfælde kan det være relevant at gennemføre en forundersøgelse af, om det er økonomisk fordelagtigt for den offentlige part at gennemføre projektet som et samlet udbud.

Du kan læse mere om samlet udbud på www.udbudsportalen.dk og www.ebst.dk, hvor du også kan finde en vejledning om samlet udbud og eksempler.

3. Servicepartnerskab

Servicepartnerskaber kan bruges til en række kommunale drifts- og vedligeholdelsesopgaver. De bruges ofte ved mere komplekse opgaver. Dermed bliver servicepartnerskaber et godt alternativ til traditionel udlisning af fx en driftsopgave, eller i forbindelse med bundtning af en række opgaver. Derved kan der opnås stordriftsfordele i form af bedre planlægning og et mere optimalt ressourceforbrug. Et servicepartnerskab indgås på grundlag af en åben kravspecifikation, som fastlægger de overordnede krav til ydelser og resultater. Kontrakten udformes, så der skabes rum for løbende at justere samarbejdet og opgaveløsningen i forhold til ny viden og nye behov. Partnerskabet bygger på, at den private og offentlige part har viden om og tillid til hinandens kompetencer og udvikler fælles mål, som bakkes op af en åben dialog og økonomiske incitamenter. Du kan

læse mere om servicepartnerskaber på www.udbudsportalen.dk og www.ebst.dk, hvor du også kan finde en trin for trin-vejledning og eksempler.

Der kan typisk ydes medfinansiering til de dele af udbuds- og kontraktmaterialet, som er relateret til de meromkostninger, der er forbundet med at udbyde projektet som et servicepartnerskab.

Nye innovative offentlig-private samarbejdsprojekter

Der kan undtagelsesvis gives medfinansiering til særligt nyskabende og innovative offentlig-private samarbejdsprojekter, som ikke kan kategoriseres inden for ovennævnte samarbejdsformer. Det tillægges vægt, at formålet er at effektivisere og udvikle ydelser og processer med afsæt i fælles mål, risikodeling, partnerskab og økonomiske incitamenter. Projekterne kunne fx omhandle brug af rammeaftaler indenfor byggeri og vedligehold, byomdannelse samt udvikling af kommunale bygge- og vedligeholdelsesstrategier.

Der kan typisk ydes medfinansiering til forundersøgelser, udvikling af udbuds- og kontraktmateriale som er relateret til de meromkostninger, der er forbundet med at udbyde projektet som et nyt innovativt offentlig-privat samarbejdsprojekt.

2. HVILKE KRITERIER SKAL OPFYLDES FOR AT FÅ MEDFINANSIERING?

Projekterne bliver vurderet med udgangspunkt i nedenstående ikke-prioriterede kriterier:

1. Kommunen eller regionens forståelse for:

- hvordan de væsentligste elementer i den relevante samarbejdsform kan bringes i anvendelse (fx hvordan økonomiske incitamenter kan bruges),
- hvilke forhold der gør sig gældende, i relation til muligheden for at de forskellige elementer kan bidrage til merværdi (fx kan det overvejes, om det er muligt at innovere i et projekt, hvis de private parter ikke får tilstrækkelig frihed til at løse opgaven), og
- om andre kommuner og regioner kan lære af projektet.

Væsentlige elementer som ansøger bør overveje vil typisk være:

- partnerskabets indretning og betydning,
- totaløkonomisk tankegang,
- konkurrenceudsættelse,
- brug af økonomiske incitamenter,
- systematisk tilgang til opgave- og risikodeling mellem den offentlige og de private parter, herunder forståelse for den private parts interesse i at påtage sig en kommerciel risiko hvis relevant, og
- frihedsgrader for de private leverandører til at løse opgaven,
- andre relevante elementer, fx brugerinddragelse.

2. Projektet realiserbarhed.

For at erfaringerne fra de støttede projekter kan komme flest muligt til gode, forbeholder Erhvervs- og Byggestyrelsen sig ret til at prioritere ansøgningerne og tilskudsandel for at

fremme projekternes spredning på opgaveindhold, sektorer, geografisk placering og organisering.

Såfremt det pågældende projekt vurderes egnet til medfinansiering, vil størrelsen af medfinansieringen blive vurderet i det konkrete projekt. Medfinansieringen kan aldrig overstige 50 % af de meromkostninger, der er forbundet med at søge nye veje.

Medfinansieringsandelen vil afhænge af, i hvilken grad projektet opfylder kriterierne samt størrelsen af det absolutte beløb, der søges medfinansiering til. Som udgangspunkt vil projekter der organiseres som OPP eller samlet udbud kunne opnå større medfinansieringsandel end projekter organiseret som servicepartnerskaber. Denne vægtning er ikke et udtryk for, at enkelte samarbejdsformer er mere hensigtsmæssige end andre, men alene et ønske om at få flere erfaringer med OPP og samlet udbud.

3. HVAD SKAL DER YDES TIL GENGÆLD FOR MEDFINANSIERING?

For at erfaringerne fra de støttede projekter kan komme flest muligt til gode, skal kommunen eller regionen dokumentere erfaringerne med en offentlig-privat samarbejdsform i forhold til det konkrete projekt. Bl.a. skal de kvantitative og kvalitative effekter af at bruge den valgte offentlig-private samspilsform dokumenteres.

Alle analyser, forundersøgelser, udbudsmateriale, kontraktmateriale mellem den offentlige og den private part, evalueringer og andet materiale, som Erhvervs- og Byggestyrelsen medfinansierer, skal stilles til rådighed for Erhvervs- og Byggestyrelsen.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har ret til at offentliggøre materialet og en generel omtale af projekterne på styrelsens hjemmeside. Styrelsen kan desuden benytte erfaringsgrundlaget i forbindelse med informationsaktiviteter, foredrag, artikler osv. med henblik på at formidle erfaringerne videre til så mange offentlige aktører som muligt. Materialet viderefremmes kun i anonymiseret form, hvor kommune og stednavne slettes.

Tilskudsmodtagerne forventes i et passende omfang at stille sig til rådighed for erfaringsudveksling som kontaktpersoner, til interviews eller andre lignende aktiviteter.

Erhvervs- og Byggestyrelsen har udviklet en række vejledninger og værktøjer som anbefales anvendt i forbindelse med forskellige offentlig-private samarbejdsformer. Formålet er at gøre det lettere at gå nye veje. Muligheden for at bruge vejledninger og værktøjerne udviklet af Erhvervs- og Byggestyrelsen skal ses som en hjælp, men ikke et krav for at få medfinansiering. Styrelsen kan dog kræve, at vejledninger eller værktøjer bruges i konkrete projekter, med henblik på at afprøve og videreudvikle disse til gavn for kommende projekter. Styrelsen kan endvidere stille metodemæssige krav til de påtænkte analyser.

Det vil fremgå af tilsagnsskrivelsen, hvad der helt konkret skal leveres til Erhvervs- og Byggestyrelsen, da dette kan variere fra projekt til projekt.

4. HVORDAN SØGER MAN TILSKUD?

Kommuner og regioner kan sende ansøgning om tilskud til Erhvervs- og Byggestyrelsen. Der findes en skabelon bagerst i puljematerialet.

Erhvervs- og Byggestyrelsen er altid klar til en dialog om projektet og ansøgningen på forhånd.

Selve ansøgningen skal udformes således, at kriterierne (punkt 2) opfyldes. Den skal være forholdsvis kort (6-8 sider) og indeholde en beskrivelse af projektet og projektets organisering, redegørelse for budget, en specificeret tidsplan samt en kort og klar redegørelse for baggrunden for valg af en offentlig-privat samarbejdsmodel, hvilke fordele den vurderes at have, samt på hvilken måde erfaringerne kan være til fordel for andre.

Ansøgningen bør sendes elektronisk til OPS@ebst.dk eller til:

Erhvervs- og Byggestyrelsen
Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø
Att. OPS

Når Erhvervs- og Byggestyrelsen har modtaget ansøgningen, vil styrelsen inden for 10 arbejdsdage kvittere for modtagelsen og oplyse ansøgningen, såfremt det måtte være nødvendigt. Det vil ligeledes fremgå, hvornår ansøgeren kan forvente at få besked om der kan ydes medfinansiering, og hvem der behandler sagen i styrelsen.

Hvis der kan ydes tilskud sendes en tilsagnsskrivelse om tilskud (inkl. tilskudsbetingelser) til ansøgeren. I modsat fald modtager ansøgeren et begrundet afslag.

Der gøres opmærksom på at ansøgninger, der skal behandles i 2007, skal være styrelsen i hænde **senest den 1. november 2007**. Puljen administreres således efter et "først-til-mølle" princip. Da der kun er afsat 3 mio. kr. i 2007, er der mulighed for, at alle midlerne er brugt til at medfinansiere projekter inden årets udgang. Derfor er det tilrådeligt at søge puljen så hurtigt som muligt. Det er altid muligt at kontakte styrelsen for at høre, om der er midler tilbage i puljen i 2007.

Spørgsmål vedrørende ansøgningen eller offentlig-privat samarbejde kan rettes til Henning Wacker, som kan kontaktes på telefon 35 46 60 00 eller hwa@ebst.dk.

5. HVAD TILBYDER ERHVERVS- OG BYGGESTYRELSEN ELLERS?

Erhvervs- og Byggestyrelsen arbejder for at fremme offentligt-privat samarbejde på flere fronter. Styrelsen tilbyder også konkret sparring og vejledning til kommuner, regioner og andre offentlige institutioner, udvikling af vejledninger og værktøjer, dokumentation og videreformidling af konkrete resultater, oplæg mm.

OPS-rejseholdet

Erhvervs- og Byggestyrelsens rejsehold besøger kommuner og regioner i hele landet. Målet er at starte en dialog tidligt i forløbet om både konkrete projekter og mere generelle OPS-strategier og for at vejlede om viften af forskellige samarbejdsformer. Du kan læse mere om rejseholdet på www.udbudsportalen.dk og www.ebst.dk.

Vejledninger og værktøjer

Erhvervs- og Byggestyrelsen tilbyder vejledninger og vurderingsværktøjer for OPP, samlet udbud, servicepartnerskaber og partnering. Vejledninger mv. kan findes på Udbudsportalen.dk samt Erhvervs- og Byggestyrelsens hjemmeside www.ebst.dk. Her kan du også læse mere om de forskellige samarbejdsformer og andre kommuners konkrete projekterfaringer.

Udbudsportalen.dk

Udbudsportalen.dk tilbyder offentlige udbydere og private leverandører vejledning i, viden om og værktøjer til udbud af offentlige serviceopgaver. Med Udbudsportalen.dk vil KL, Erhvervs- og Byggestyrelsen og andre offentlige aktører lette samarbejdet mellem virksomheder og det offentlige som et middel til at løse offentlige serviceopgaver bedst og billigst.

VEJLEDNING I ANSØGNING OM MEDFINANSIERING

Ansøgningen om medfinansiering skal være på 6-8 sider. Husk, at ansøgningen bliver vurderet i forhold til de i afsnit 2 beskrevne kriterier. Den samlede ansøgning skal indeholde følgende:

Ansøgers (kommune el. lign.) navn, adresse, tlf. og CVR-nummer.
Kontaktpersons navn, stillingsbetegnelse, tlf. og e-mail
Kort projektbeskrivelse (1-2 sider). Beskrivelsen skal omfatte tidsplan, estimeret anlægssum og driftsbudget.
Hvordan organiseres projektet, og hvilken samarbejdsmodel ønskes benyttet og hvordan bringes de væsentligste elementer i den relevante samarbejdsform i spil?
Hvor er projektet i den politiske beslutningsproces?
Hvilke omkostninger søges medfinansieret? Omkostningerne skal specificeres på type (foranalyse, markedsanalyse osv.), faser og på ressourcekilde (ekstern konsulent, eget timeforbrug osv.)

Der kan evt. vedlægges relevante bilag i begrænset omfang. Erhvervs- og Byggestyrelsen kan aldrig imødekomme en ansøgning, der ikke har belyst samtlige punkter. Det er vigtigt at være opmærksom på, at der **ikke kan ydes tilskud til allerede disponerede udgifter.**